ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 66 (19807) ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 19 ᲛᲐᲠᲢᲘ, 1987 ᲬᲔᲚᲘ. ◆ ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐᲞ.

ᲡᲙᲙᲞ XXVII ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲬᲧᲕᲛᲢᲘᲚᲔᲑᲔᲑᲡ — ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐ!

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲨᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ კომპარტიის ავტონომიურ ოლქში შექმნილი ნიზაციების, პროფკავშირთა დარგობრივი კომიტეტების ხელმძღვანელობის ყურადღება მიეპყრა ინამ, რომ საჭიროა სისტემური მუშაობა და ერთობლივ ღონისძიებათა კოორდინაცია მეთორმეტე ხუთწლედში საწარმოო ყოფის განვითარების პროგრამის რეალიზაციისათვის.

შეაჯამეს საქართველოს სსრ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1986 წლის სახელმწიფო გეგმის წარმატებული შესრულებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები. ამ საკითხზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მიერ მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს სხდომაზე განიხილეს რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური მუშაობა უაღრესად არადამაკმაყოფილებლად ცნეს. შეიმუშავეს პრაქტიკული ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია დებიტორული დავალიანების ლიკვიდაცია, ეკონომიკური, მომარაგება-გასაღებისა და საპრეტენზიო სამსახურების მუშაობის გაუჯობესება, ფინანსური საქმიანობის დარგში სხვა გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა.

განიხილეს საკითხი იმის შესახებ, რომ სერიოზული ნაკლოვანებანია მარნეულის რაიონის საზოგადოებრივ მეურნეობებში პირუტყვის გამოზამთრების ორგანიზაციასა და მოწყობაში. ამ მიმართულებით რაიონის პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოების მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად მიიჩნიეს. ამ საკითხის გამო მიღებული დადგენილების შინაარსი გამოქვეყნდება.

განიხილა რა საკითხი რესპუბლიკის საწარმოებში საწარმოო ყოფის მდგომარეობის შესახებ, ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ აღნიშნა, რომ ამ მიმართულებით განხორციელებული ღონისძიებანი ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყოფენ საწარმოო და სოციალური საკითხების კომპლექსურ გადაწყვეტას, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს შრომითი კოლექტივების სტაბილიზაციაზე, მათი საწარმოო პოტენციალის გამოყენების ეფექტიანობაზე. სამინისტროებისა და უწყებების, საწარმოო გაერთიანებებისა და საწარმოების, მათი პარტიული ორგანიზაციების, პროფკავშირთა დარგობრივი კომიტეტების ხელმძღვანელობას დაევალა ინიციატივიანობა, ინიციატივა, ორგანიზატორული უნარი, ინტენსიური ეკონომიკური მეთოდების ფართოდ დანერგვა, ეკონომიკური ინტერესების ეფექტიანი კომბინირება, ადამიანური ფაქტორის, ადამიანთა ინტერესებისადმი ყურადღებიერი დამოკიდებულების ფუძეზე ეკონომიკური ზრდის ინტენსიფიკაციის ამოცანების, ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების, ეფექტიანი ეკონომიკური მექანიზმის ამოქმედების,

ვეძებოთ უნარიანი მუშაკები

გარდაქმნა ახლებურად აზროვნებაა, ძველი ნაბიჯების გადასინჯვა და ამ სწორი დასკვნების გაკეთებაა, რომელიც ხელს უწყობს ჩვენს წინსვლას და მომავალი ამოცანების წარმატებით გადაჭრას.

ჩვენი რეალური ძალა გარდაქმნაშია, — თქვა მ. ს. გორბაჩოვმა, — საჭიროა, რომ მარტო უფროსობა კი არ ლაპარაკობდეს გარდაქმნაზე, არამედ ხალხი ჩაებას მასში და თვითონ იღებდეს თავის ხელში მთელ სიტუაციას. აი მთავარი და ეს არის გარდაქმნის აზრი.

პერესტროიკის ამ მოთხოვნილებების, დემოკრატიული პრინციპების გათვალისწინებით გაიმართა მახარაძის რაიონის მთელი რიგ სოფლებში კოლმეურნეობათა ახალი თავმჯდომარეების არჩევნები.

თავდაპირველად სიტყვა იმაზე, თუ რამ განაპირობა ახალ თავმჯდომარეთა არჩევა. ამ თხუთმეტიოდე წლის წინათ პრაქტიკაში შემოვიდა კოლმეურნეობათა ე. წ. გამსხვილება. გაერთიანდა მიწები, საკოლმეურნეო ინვენტარი, ფერმები, ტექნიკა და ა. შ. პატარა-პატარა კოლმეურნეობებს სათავეში ჩაუდგნენ ძლიერი და ავტორიტეტული კოლმეურნეობები. ეს მაშინ აუცილებელ საქმედ მიიჩნიეს და ვარაუდობდნენ, რომ ამ გზით გაძლიერდებოდა ჩამორჩენილ მეურნეობათა ეკონომიკა და ისინი აღმავლობის გზას დაადგებოდნენ. რამდენადაც განზრახვა კეთილგონივრული იყო, იმდენად ჩანაფიქრის რეალიზება შეუძლებელი გახდა.

აი, როგორ ახსნა ეს პარტიის მახარაძის რაიკომის პირველმა მდივანმა თ. კუნჭულიამ:

— შემოერთებული კოლმეურნეობების მართვა გართულდა; ხელმძღვანელებს უჭირდათ ადგილებზე მისვლა. შემოერთებულ სოფლებში სიცოცხლე თითქოს ჩაკვდა. ძირითადად ყურადღება ექცეოდა მხოლოდ ცენტრის კეთილმოწყობას. მიუხედავად მართვის საქმეში მთელი რიგი პროგრესული მეთოდების დანერგვისა, ეს სისტემა მაინც არ მუშობდა ისე, როგორც საჭიროა; ახლა ჩვენს პრაქტიკაში ფართოდ უნდა დაინერგოს საოჯახო იჯარა, უგანრიგო რგოლები, ბრიგადები და სხვა პროგრესული ფორმები, მაგრამ თუ ეს საქმე კარგად არ წარიმართა, თუ თითოეული მეჩიჩისა თუ მესიმინდისათვის გასაგები არ იქნა ის ხარჯები, რომლებიც მას ეწერება, ისე ძალიან ძნელია სასურველი შედეგების მიღწევა. ამიტომ მართვის ახალი ეკონომიკური მეთოდების დანერგვასთან ერთად, რასაც საკმაო XXVII ყრილობისა და იანვრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, დიდი ადგილი უნდა დაეთმოს სოფლის მეურნეობაში, და საერთოდ, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, აუცილებელია, რომ სოფელთან უფრო ახლოს იდგეს იდეოლოგიური ხელმძღვანელობა — კოლმეურნეობის გამგეობა, მისი თავმჯდომარე, აქტივი, პარტიული და პროფკავშირული ორგანიზაციები, ისინი კარგად უნდა იცნობდნენ კოლმეურნეობის ყოველ უბანს, ანგარიშს უნდა უწევდნენ მშრომელთა მოთხოვნილებებს, ეხმარებოდნენ და ხელს უწყობდნენ მათ გარდაქმნის მოთხოვნათა განხორციელებისათვის ბრძოლაში. ასეთ ვითარებაში კი სასურველია ეს ვეებერთელა საწარმოო ერთეულები დანაწევრდეს და სამართავად უფრო ადვილი და ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს.

და აი, გადაიდგა პირველი ნაბიჯებიც. ბახვის, მერიისა და დვაბზუს გამსხვილებულ კოლმეურნეობებს გამოეყო ადრე დამოუკიდებლად არსებული კოლმეურნეობები — მშვიდობაური, ქვედა ბახვი, ნაოობილევი, ხვარბეთი, გაღმა დვაბზუ.

დღის წესრიგში დადგა კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეების პოსტზე კანდიდატურების შერჩევა. ეს კი არც თუ იოლი საქმე გამოდგა, რადგან წარმომადგენელთა კრებებზე ერთსა და იმავე ადგილზე კოლმეურნეებმა ერთბაშად რამდენიმე კანდიდატურა წამოაყენეს (ასე . მაგალითად, ნაოობილევის კოლმეურნეობის თავმჯდომარის თანამდებობაზე დაასახელეს ექვსი კანდიდატურა, ხვარბეთისა — ოთხი და ა. შ.). მეტიც, მოხდა აქამდე უჩვეულო შემთხვევაც — ერთ-ერთმა კოლმეურნემ თვითონ წამოაყენა თავისი თავი კოლმეურნეობის თავმჯდომარის კანდიდატად.

წინათ არავის უნახავს ამ დროს ასეთი საქმიანი ფუსფუსი და გამოცოცხლება, მაგრამ ახლა ეს არავის გაკვირვებია, რადგან ყველამ კარგად იცის თუ რა ახალი მძლავრი იმპულსი მიანიჭა საბჭოთა საზოგადოების დემოკრატიზაციის, რევოლუციური გარდაქმნის პროცესს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმმა.

ხვარბეთის სასოფლო კლუბი ხალხითაა სავსე. ხვარბეთელები ორმაგად ზეიმობენ: ახარებთ კოლმეურნეობის აღორძინება და ემზადებიან სოფლის თავკაცის ასარჩევად. ამჯერად მათ წინაშე თავმჯდომარის სამი კანდიდატი წარსდგა (მეოთხეს, პროფესიით ინჟინერს, რომელსაც სოფლის მეურნეობის დარგში მუშაობის გამოცდილება არ ჰქონდა, პარტიის რაიკომმა რეკომენდაცია არ მისცა).

კრებაზე წინადადება შემოაქვთ:

— გამოვიდნენ კანდიდატები და მოახსენონ ხალხს — რას გააკეთებენ სოფლისათვის, როგორ წარმოუდგენიათ მისი მომავალი!

ტრიბუნაზე ადის პორფილე კვირიხლაძე. იგი ოცდაექვსმეტი წლისაა, გაიარა სავალდებულო სამხედრო სამსახური, კარგი შრომითი გზა, ამჟამად რაიალმასკომის მუშაკია.

— ხვარბეთი ტრადიციების მქონე სოფელია, — ამბობს იგი, — აქ შრომისმოყვარე ხალხი ცხოვრობს და ამიტომ ბევრის გაკეთება შეიძლება. თუ არ ამირჩევენ — ეს საწყენად არ დამიჩება, და თუ ნდობას გამომცხადებენ სოფელი გვერდში უნდა ამმიდგეს.

თემურ თავბერიძეს სახელოვანი შრომითი ბიოგრაფია აქვს. როცა ხვარბეთი მერიის კოლმეურნეობას შეუერთდა, ამ აგროუბანს იგი ჩაუდგა სათავეში და სულ რაღაც ათიოდე წლის მანძილზე მისი ხელმძღვანელობით ხვარბეთელებმა თვალსაჩინო წარმატებებს მიაღწიეს. ასე მაგალითად, ჩაის მოსავლიანობა 348 ტონიდან 1143 ტონამდე აიყვანეს, ციტრუსების ფართობი 8 ჰექტარიდან 36 ჰექტარამდე გაზარდეს. ყოველწლიურად ხვარბეთში წამოაყენა თავისი თავი კოლმეურნეობის თავმჯდომარის კანდიდატად.

ბევრი ამბავი ეცოდინებოდა ამ ადამიანს ხალხისა და ბევრ ადამიანს ეცოდინებოდა ამ ადამიანის ბედი. ამ ადამიანს ეცოდინებოდა ბევრი

უკანასკნელი

ფაქტები • მოვლენები

უკეთ რომ გავუგოთ ერთმანეთს

იაპონელები უყურებენ სსრ კავშირის სატელევიზიო ახალ ამბებს

ტოკიო. ღილაკის დაჭერის შედეგად ტელეხატვდის მონიტორებზე ცენტრალური ტელევიზიის ნაცნობი ემბლემა გაჩნდა... დღეიდან მილიონობით იაპონელ ტელემაყურებელს შესაძლებლობა მიეცა გაეცნოს საბჭოთა ახალ ამბებს საბჭოთა კავშირიდან. ქვეყნის ერთ-ერთმა უდიდესმა სატელევიზიო კომპანიამ „ტერები ასაჰიმ“, რომელიც მთელ იაპონიას გადასცემს თავის პროგრამებს, საბჭოთა კავშირგაბმულობის თანამგზავრის მეშვეობით დაიწყო სსრ კავშირის ტელევიზიის იმ გადაცემების მიღება, შორეული აღმოსავლეთისა და ცენტრის რაიონებისთვის რომ არის განკუთვნილი. ამ გადაცემებს იაპონური ტელეკომპანია ყოველდღიურად გამოიყენებს სიუჟეტებად თავისი ახალი ამბების პროგრამაში.

„ტერები ასაჰის“ ტელეცენტრში გაიმართა საბჭოთა გადაცემების მიღების დაწყებისადმი მიძღვნილი საზეიმო ცერემონიალი, ხოლო ახალი ამბების პროგრამით პირველი საბჭოთა ტელესიუჟეტები გადაიცა. ეს მოვლენა დიდ კმაყოფილებას გვანიჭებს, უთხრა „ტერები ასაჰის“ სტუდიაში საკდესის კორესპონდენტს პარლამენტის დეპუტატმა მმართველი ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტიისაგან კეიიო ობუტიმ, რომელიც ტელეკომპანიას ახალი პროექტის განხორციელებაში დაეხმარა. ის, რომ ახლა იაპონელებს შეეძლებათ საბჭოთა პროგრამების ნახვა, შესაძლებლობას მოგვცემს უკეთ გავიცნოთ საბჭოთა კავშირი და გავუგოთ მას. ამას კი მერწმუნეთ, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს.

ვაშინგტონის წაქეზებით

ნიკარაგუის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პროტესტი

მანაგუა. ნიკარაგუის მთავრობამ რეიგანის ადმინისტრაციას მთელი სიხრულით დააკისრა პასუხისმგებლობა ხომოხელი დაჭრავებულების მიერ ჩადენილი მორიგი დანაშაულისათვის.

საპროტესტო ნოტაში, რომელიც რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გაუგზავნა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტს, აღნიშნულია, რომ გასულ ორშაბათს კონტრრევოლუციონერები შეეცადნენ აეფეთქებინათ მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის ბურჯი მანაგუის შემოგარენში ქალაქის ენერგომომარაგების დარღვევის მიზნით. აფეთქების შედეგად რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი დაზიანდა.

კონტრრევოლუციური ქვეგანყოფების დანაშაულებრივი აქციები, აღნიშნულია დოკუმენტში, ხორცელდება ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის უთუო მხარდაჭერით, რომელიც ადგას სახელმწიფო ტერორიზმის პოლიტიკას, უგულებელყოფს საერთაშორისო სამართლის ნორმებს, უხეშად ფეხქვეშ თელავს ადამიანის სიცოცხლის უფლებას. კონტრრევოლუციონერთა ტერორისტული მოქმედების ესკალაციას თან სდევს თეთრი სახლის მაღალი თანამდებობის წარმომადგენელთა მექარით აღსავე განცხადებანი, რომლებიც მოუწოდებენ გაამკაცრონ აგრესია ნიკარაგუის წინააღმდეგ, ნაზგასმულია ნოტაში.

რესპუბლიკის მთავრობამ ვაშინგტონის ადმინისტრაციას მოსთხოვა შეასრულოს ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოს რეზოლუცია და შეუწყვიტოს დახმარება კონტრრევოლუციონერთა ბანდებს, რომლებსაც ბრალად ედებათ უდანაშაულო ნიკარაგუელ მოქალაქეთა მკვლელობა და სხვა ტერორისტული აქციები.

უსაფრთხო

ფაქტები • მოვლენები

ულტიმატუმი „ჰორნეტისადმი“

ლუანდა. მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა, ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო ურთიერთობის მინისტრმა და სახალხო ასამბლეის საგარეო ურთიერთობის კომისიის თავმჯდომარემ აფონსუ ვან-დუნენმა მიიღო სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფი სსრ კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პ. გ. გილაშვილის მეთაურობით.

საუბრის დროს გაიმართა აზრთა გულახდილი და სასარგებლო გაზიარება მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების განსამტკიცებლად ბრძოლისათვის აფრიკის სახელმწიფოთა მობილიზაციის პრობლემებზე, აგრეთვე სამხრეთ აფრიკაში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ. საბჭოთა პარლამენტარებმა ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის ხელმძღვანელობა დაარწმუნეს, რომ საბჭოთა კავშირი უცვლელად უჭერს მხარს ანგოლისა და სხვა „ფრონტისპირა“ სახელმწიფოების ხალხთა ბრძოლას საერთაშორისო იმპერიალიზმისა და რასისტული სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის აგრესიული ხრიკების წინააღმდეგ, სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობის დასაცავად.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფი ამავე დღეს შეხვდა ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის სახალხო ასამბლეის მუდმივი კომისიის წევრებს. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი სახელმწიფო და იურიდიული ორგანოების საკითხებში ჟულიუ მატეუშ პაულუ, მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი იდეოლოგიის საკითხებში რობერტუ დი ალმეიდა, მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი ანტონიუ ჟასინტუ, მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრი, ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის სახალხო ასამბლეის პირველი მდივანი ლუსიო ლარა, მპლა-შრომის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრი, ანგოლელი ქალების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი რუთ ნეტო, აგრეთვე იუსტიციის მინისტრი ჟოზე ფრანსა დიაშ ვანდუენნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფის ახლანდელი ვიზიტი ხელს უწყობს საბჭოთა და ანგოლელი ხალხების ურთიერთგაგების განმტკიცებას და სსრ კავშირისა და ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის საპარლამენტო ურთიერთობის გაფართოებას, გახაცხადა შეხვედრაზე ჟ. მატეუშ პაულუმ. ჩვენ შესაძლებლობა გვქონდეს, თქვა მან, უფრო დაწვრილებით გავეცნოთ სკკპ ისტორიული XXVII ყრილობის შემდეგ სსრ კავშირში მიმდინარე დიდ ცვლილებებს, პარტიისა და მთავრობის დიდმნიშვნელოვან ღონისძიებებს საბჭოთა საზოგადოების ცხოვრების ყველა სფეროში.

ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის სახალხო ასამბლეამ დარბაზობა გაუმართა საბჭოთა პარლამენტარებს. დარბაზობაზე იყვნენ ჟ. მატეუშ პაულუ, ლ. ლარა, რ. ნეტო, ჟ. ფრანსა დიაშ ვან-დუნენი. ანგოლა მხარს უჭერს საბჭოთა კავშირის სამშვიდობო ინიციატივებს, რომელთა მიზანია საყოველთაო მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების მიღწევა, განაცხადა ჟ. მატეუშ პაულუმ. სსრ კავშირი, თქვა მან, მშვიდობისა და სოციალური პროგრესის მომხრე ყველა ხალხის ბურჯი იყო და არის. ჩვენი რესპუბლიკა მრავალი წლის განმავლობაში ცხოვრობს გამოუცხადებელი ომის პირობებში, რომელიც საერთაშორისო იმპერიალიზმმა და რასისტულმა სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკამ გააჩაღეს. პრეტორიის რეჟიმი ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეწყობით მუდმივად აწყობს აგრესიულ აქციებს ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის წინააღმდეგ, გზავნის მის ტერიტორიაზე უნიტას მარიონეტული დაჯგუფების ბანდებს. მაგრამ შინაური და გარეშე რეაქციის ვერავითარი ხრიკები ვერ გადაგვახვევინებენ სოციალისტური განვითარების გზიდან. სსრ კავშირისა და კუბის მხარდაჭერით ანგოლელი ხალხი საკადრის პასუხს აძლევს იმპერიალიზმის ძალების ცდებს ხელყონ ჩვენი სამშობლოს სუვერენიტეტი და დამოუკიდებლობა.

ტელეტაიპის ლენტიდან

◆ **ჯელსინკი.** ფინეთში დამთავრდა პარლამენტის მორიგი არჩევნები, დაითვალეს ხმების 98,9 პროცენტი. სოციალურ-დემოკრატიულ პარტიას, რომელსაც სათავეში უდგას კალევი სორსა, ხმა მისცა ამომრჩეველთა 24,8 პროცენტმა — 2,5 პროცენტით ნაკლებმა 1983 წლის არჩევნებთან შედარებით. ეროვნულ კოალიციურ პარტიას ხმა მისცა 23,82 პროცენტმა.

◆ **ტირანა.** როგორც ალბანეთის დეპეშათა სააგენტო იუწყება, ალბანეთის სახალხო-სოციალისტური რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის ასამბლეის სესიაზე, რომელიც ტირანაში გაიმართა, განახილეს ალბანეთის შრომის პარტიის IX ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად მეცნიერული კვლევის შემდგომი განვითარების საკითხები.

დამკვიდრებული ცნობა

იკვლევენ „ჰორნეტსტრანდს“

ლონდონი. როგორც დიდი ბრიტანეთის სანაპირო დაცვის წარმომადგენლები იუწყებიან, მაშველი სამუშაოების ექსპერტთა სპეციალური ჯგუფი გადაჯდა დანიის მშრალტვირთიან გემ „ჰორნსტრანდზე“, რომელიც ეკიპაჟმა მიატოვა ორ კვირაზე მეტი ხნის წინათ გაჩენილი ხანძრის გამო. ხომალდის ტრიუმებში, სადაც დღემდე მაღალი ტემპერატურაა, 400 ტონამდე ასაფეთქებელი ნივთიერებაა. ეკიპაჟის ჩასაქრობად ტრიუმებში 15 ათასი კუბური მეტრი თხევადი აზოტი ჩაასხეს. გადაწყვეტილება ხომალდზე გადასვლის თაობაზე მაშველებმა მას შემდეგ მიიღეს, როცა გამოიკვლიეს მისი ტრიუმები სპეციალური ინფრაწითელი აპარატურით, რომელმაც ცხადყო, რომ ხანძრის კერები არ ყოფილა. მაგრამ იმის საბოლოო დადგენა, რომ არავითარი საშიშროება აღარ არსებობს, შესაძლებელი იქნება მხოლოდ ხომალდის დეტალური გასინჯვის შემდეგ.

კოლიციური ქრონიკა

გაქურდეს... პრემიერი

ჰაგა. 100 ათასი გულდენის ძვირფასეულობა და ვერცხლის სასადილო სერვიზი მოიპარეს მძარცველებმა ნიდერლანდის პრემიერ-მინისტრ რუდოლფ ლიუბერსის ბინიდან. ნიშანდობლივია, რომ ჰოლანდიის კაბინეტის მეთაური უკანასკნელ ხანს მრავალჯერ გამოსულა მოწოდებით „ბოლო მოღებოდა დამნაშავეობის ზრდას ქვეყანაში“. თვითონ ლიუბერსს და მისი ოჯახის წევრებს წლის განმავლობაში ორჯერ დაესხნენ თავს სისხლის სამართლის დამნაშავეები.

აფეთქება ბაგიოში

ვაშინგტონი. ძლიერმა აფეთქებამ შეაზანზარა ფილიპინების სამხედრო აკადემია ბაგიოში, სადაც მსმენელთა გამოშვების საკვირაოდ დაგეგმილი ცერემონიისათვის ემზადებიან, იუწყება მანილიდან ასოშიეიტედ პრესის საინფორმაციო სააგენტო. წინასწარი მონაცემებით, ორი კაცი დაიღუპა და 20 დაიჭრა. ჰოსპიტალში მიყვანილ დაჭრილთა შორის ოთხი პოლკოვნიკია. სააგენტო აღნიშნავს, რომ გამოშვების ცერემონიას უნდა დაესწრონ ფილიპინების პრეზიდენტი კორასონ აკინო და შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსი ფიდელ რამოსი.

ულტურის ქრონიკა

სიცოცხლით სავსე სპექტაკლი

„ქართული ფილმის“ თეატრ-სტუდიის წარმატება

მადრიდი. საქებარი რეცენზიებით, აღტაცების გამომხატველი ტაშით და ყვავილების თაიგულებით აღინიშნა „ქართული ფილმის“ თეატრ-სტუდიის გახტროლები ესპანეთში. ეს საქართველოს ახალგაზრდა თეატრალური კოლექტივის პირველი საზღვარგარეთული მოგზაურობა იყო, რომლის დროსაც მან ბრწყინვალედ ჩაბარა გამოცდა.

ქართველმა მსახიობებმა მოლიერის „დონ ჟუანით“ გახსნეს მადრიდის ტრადიციული საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალი, რომელშიც მონაწილეობდნენ აგრეთვე ესპანეთის, პოლონეთის, ბელგიისის, ჰოლანდიის, იაპონიისა და არგენტინის დასები. სიცოცხლით სავსე, ოპტიმისტურ, მახვილგონიერი იუმორით გამსჭვალულ სპექტაკლს უაღრესად გულთბილად შეხვდა მაყურებელიც და პრესაც. განსაკუთრებული წარმატება ხვდათ ზურაბ ყიფშიძეს (დონ ჟუანი), ამირან ამირანაშვილს (სგანარელი), ნინელი ჭანკვეტაძეს (ელვირა) და ლაურა რეზაიშვილს (სუფლიორი).

ახალგაზრდულმა თეატრ-სტუდიამ გამოსვლები განაგრძო ბილბაოში, სადაც მაყურებელს უჩვენა ქართული ფოლკლორის მოტივებზე შექმნილი სპექტაკლი „წუთისოფელი ასეა“.

„ქართული ფილმის“ თეატრ-სტუდიაში, წერს ეფეკ სააგენტოს თეატრალური კრიტიკოსი, ყველაფერი გვხიბლავს: მსახიობთა გამორჩეული ნიჭი, გრაცია, რიტმი და მუსიკა, სენსაციური დადგმა, ნიჭით გაცისკროვნებული ბრწყინვალე რეჟისორული ნამუშევარი. „ვანგუარდია“ აღნიშნავს მოლიერის პიესის სრულიად ახალ სცენურ გადაწყვეტას სპექტაკლში „დონ ჟუანი“, რომელიც სავსეა შრმხიბლოობით, მხიარულებითა და მახვილგონიერებით.

„ქართული ფილმის“ თეატრ-სტუდია საბჭოთა თეატრალური ხელოვნების შესანიშნავი სკოლის ღირსეული წარმომადგენელია, განაცხადა საკდესის კორესპონდენტთან საუბრისას კლასიკური თეატრის ესპანური ეროვნული დასის დირექტორმა ადოლფო მარსიიაკმა.

მედიცინა

შვილი... ალერგენი

მედიცინა ამტკიცებს, რომ ალერგიის გამომწვევი შეიძლება იყოს სხვადასხვა ნივთიერება — მტვერი, ვერხვის ბუსუსი, შინაური ცხოველი და ა. შ. მაგრამ სამოცდათორმეტი წლის ინგლისელმა ქალმა ეთელ ვუდჰაუზმა სრულიად უჩვეულო ალერგენს „მიაგნო“. ეს არის მისი... ვაჟიშვილი. როცა 39 წლის ჯონ ვუდჰაუზი მის გვერდით არის, უბედურ მოხუცს უჩვეულო მთქნარება აუტყდება ხოლმე და ენა ებმის. გარდა ამისა, იგი გაუთავებლად აცემინებს და თვალები ეცრემლება. რა არ იღონა ჯონმა, დედას რომ დახმარებოდა! იხმარა ყოველგვარი შამპუნი, ყიდულობდა მრავალნაირ საპონს, თავის ტანსაცმელს რეცხავდა სხვადასხვა სახის სარეცხ ფხვნილში, მაგრამ ვერაფერმა უშველა. სახსონარ-კვეთილმა ქალბატონმა ვუდჰაუზმა ჟურნალისტებს განუცხადა. ერთადერთი იმედი განკურნებისა ის არის, რომ შვილმა ცოლი ითხოვოს და შინიდან წავიდესო...

სურათზე: ეთელ ვუდჰაუზი შვილთან ერთად.

კამერა პრეს-საკდესის ფოტო.

სიფხიზლე ცხოვრების ნორმა უნდა იყოს

პარტია საზოგადოებრიობის თანამედროვე მოთხოვნის მიხედვით გარდაქმნის, განვითარების, განწმენდა-განახლების დაჩქარების აუცილებელ პირობად მიიჩნევს ჩვენს ცხოვრებაში ზნეობრივი ვითარების გაჯანსაღებას, შრომის დისციპლინის განმტკიცებას, სოციალიზმის ბუნებისათვის უცხო ზნე-ჩვეულებების აღმოფხვრას, ფხიზელი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას და პარაზიტიზმის ყველა გამოვლინების აღკვეთას. ამაზე ხაზგასმით იყო ლაპარაკი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის იანვრის პლენუმზე.

სოციალური ატმოსფეროს გაჯანსაღების და განმტკიცების საქმეში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის მაისის დადგენილებას „ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის დაძლევის ღონისძიებათა შესახებ“. მისი მიღებიდან წელიწად-ნახევარზე მეტი გავიდა. გაუზვიადებლად შეიძლება ითქვას, რომ პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ღონისძიებებმა სიფხიზლისათვის ბრძოლის პრობლემა მთელი ჩვენი მოსახლეობის საყოველთაო საქმედ გადააქცია. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XXVII ყრილობაზე ითქვა, რომ ჩვენს რესპუბლიკაში მიმდინარეობს პროცესი საყოველთაო გამოფხიზლებისა პრიდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობით. ფხიზელი ცხოვრების წესი — ეს მარტოოდენ ადამიანის ჯანმრთელობა კი არა, საზოგადოებაში, ოჯახში ჯანსაღი ურთიერთობის თავიდათავიც არის. და მართლაც, ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის დაძლევის, ფხიზელი ცხოვრების წესის დამკვიდრებისათვის ბრძოლაში პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით აქტიურად არიან ჩაბმული შრომითი კოლექტივები და საერთოდ რესპუბლიკის მოსახლეობა.

ამჟამად ჩვენს რესპუბლიკაში 12750 პირველადი ორგანიზაცია, რომლებიც 800 000-ზე მეტ საზოგადოების წევრს აერთიანებენ, ანტიალკოჰოლურ საქმიანობას ეწევა. ამ რგოლში უთუოდ მნიშვნელოვნად გააქტიურდა ანტიალკოჰოლური საქმიანობა, გაძლიერდა ლექციური პროპაგანდა. პირველადი ორგანიზაციები უფრო საინტერესოდ და შინაარსიანად ახორციელებენ ალკოჰოლიზმის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს, უფრო ეფექტიანად იყენებენ თავიანთ განკარგულებაში არსებულ საშუალებებს. უფრო სისტემატურ ხასიათს იღებს და უფრო მასობრივი ხდება ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ისეთი ღონისძიებები, როგორიცაა სიფხიზლის დღეები, დეკადები და თვეები. ერთიორად გაიზარდა ქალაქების, სოფლების, ქუჩების, უბნების, შრომითი კოლექტივების უალკოჰოლო ან სიფხიზლის ზონებად გამოცხადება, სხვა დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთობლივი მეცადინეობით გააქტიურდა კლუბების, კულტურის სახლების, კინოდარბაზების, ბიბლიოთეკების, სხვა კულტურულ-საგანმანათლებლო, ახალგაზრდული და სპორტული დაწესებულებების საქმიანობა.

საგულისხმოა ისიც, რომ რესპუბლიკის 35 ქალაქსა და რაიონულ ცენტრებში გაიხსნა 185-მდე უალკოჰოლო კაფე-ბარები, 35-მდე ახალგაზრდული კაფე-კლუბები. მოეწყო უალკოჰოლო ქორწილები, საიუბილეო და სხვა ღირსშესანიშნავი ზეიმები.

ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს მასობრივი რეიდები. ამ რეიდების დროს გამოვლინდა ადგილობრივი ხელმძღვანელობის მიერ კლუბების, კულტურის სახლების და კულტურის სხვა კერების საქმიანობისადმი უყურადღებობის და უკონტროლობის, სპორტული მოედნების და ნაგებობების მოწყობილობისა და დაუტვირთობის, საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი წესების და ნორმების დარღვევის მრავალი ფაქტი, რის გამოც 538 მუშაკს დაედო სხვადასხვა ადმინისტრაციული სასჯელი, რეიდების შედეგების მიხედვით ქალაქებისა და რაიონების ხელმძღვანელი ორგანოების მიერ მკაცრი ადმინისტრაციული ღონისძიება იქნა განხორციელებული მთელი რიგი პასუხისმგებელი ნუშაკების მიმართაც.

უთუოდ აღსანიშნავია, რომ კონტროლის ამ ფორმამ გარკვეული ავტორიტეტი მოიპოვა საზოგადოებრიობაში, მაგრამ ამ მხრივ მთელი რიგი ქალაქები და რაიონები ჯერ კიდევ თავიანთი შესაძლებლობების მინიმუმსაც კი ვერ იყენებენ. ერთი სიტყვით, სიფხიზლისათვის ბრძოლის საზოგადოების საბჭოების, სხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების და სამეურნეო ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შედეგად ჩვენს რესპუბლიკაში კიდევ უფრო იკლო შრომის დისციპლინის დარღვევებმა, დანაშაულმა, ავტოავარიებმა, გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება, უმჯობესდება პროდუქციის ხარისხი, შემცირდა გაცდენები, მნიშვნელოვნად იკლო საწარმოო ტრავმატიზმმა და განმტკიცდა წესრიგი.

გულახდილად უნდა ვაღიაროთ, რომ სიფხიზლისათვის ბრძოლის საზოგადოების მიერ დღემდე გაწეული მუშაობა ჯერ კიდევ არ შეესაბამება მის წინაშე დასმულ ამოცანას. ჩვენი მუშაობის ერთერთ სერიოზულ ნაკლად უნდა მივიჩნიოთ ის, რომ ვერა და ვერ შევძელით ლექციური პროპაგანდის მწყობრი სისტემის შექმნა ქალაქებში, რაიონებში და პირველადს ორგანიზაციებში. ძნელად სრულდება რესპუბლიკური საბჭოს გამგეობის გადაწყვეტილება მოსახლეობაში საგიტაციო და პროპაგანდისტული მუშაობის გააქტიურების შესახებ.

ჩვენი მუშაობის მნიშვნელოვანი ნაკლია ისიც, რომ ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყავით საზოგადოების ყველაზე მნიშვნელოვანი საწესდებო მოთხოვნის შესრულება — სიფხიზლისათვის ბრძოლის საქმეში ერთობლივი მოქმედებისათვის მჭიდრო კავშირის დამყარება ყველა შრომით კოლექტივთან, სასწავლებელთან, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან, საზოგადოება „ცოდნასთან“, ჯანმრთელობის დაცვის, სახალხო განათლებისა და კულტურის განყოფილებებთან, ადმინისტრაციულ ორგანოებთან, ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტებთან.

როგორც აღვნიშნეთ, ჩვენი რესპუბლიკის მთელ რიგ საკურორტო ქალაქებში, სოფლებში, ქუჩებში და წარმოება-დაწესებულებებში გამოცხადებულია უალკოჰოლო ზონები ან სიფხიზლის ზონები. ეს თავისთავად მეტად მნიშვნელოვანი და სასარგებლო მოვლენაა და ჩვენი ვალია ყოველნაირად დავუჭეროთ მხარი ასეთ წამოწყებას. მაგრამ ამასთან გულახდილად უნდა ვთქვათ, რომ ცალკეულ შემთხვევებში ამას მოჩვენებითი, ფორმალური ხასიათი აქვს. გადაწყვეტილებას უალკოჰოლო ან სიფხიზლის ზონის დაარსებისა და ამ ზონებში ლებულობენ მოსახლეობასთან შეთანხმების, მათი უმრავლესობის აზრის გათვალისწინების, სათანადო ახსნა-განმარტებითი მუშაობის გარეშე, ამა თუ იმ ხელმძღვანელის მითითების ან მოთხოვნის საფუძველზე.

ჩვენი რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ მეტად მნიშვნელოვანი ღონისძიებების განხორციელების შედეგად პრაქტიკულად სმა შეწყდა სამუშაო ადგილებზე — საწარმო-დაწესებულებებში, შეიზღუდა იგი სასადილოებსა და რესტორნებში. თითქმის აღარა გვაქვს ოფიციალური ხასიათის გაზვიადებული ბანკეტები, რომლებიც ხშირად ღრეობებში მიიუხედავად არაერთი ჩარევისა და დახმარებისა, ვერ შეეძლოთ ამ მხრივ საქმიანობის გააქტიურება. უფრო მეტიც, რესპუბლიკის ბევრ მრავალრიცხოვან შრომითს კოლექტივში ჯერაც არ შექმნილა და ჩამოყალიბებულა საზოგადოების პირველადი ორგანიზაციები. მაგალითად, გუდაუთის რაიონის 35 შრომითს კოლექტივში დღემდე არ არის პირველადი ორგანიზაციები. თითქმის ასეთივე მდგომარეობაა ქ. ცხინვალში, ახალქალაქის, ახალციხის, გალის, კასპის, მარნეულის, დმანისის, წალკისა და ზოგიერთ სხვა რაიონში.

ჩვენთვის გაუგებარია ისიც, რომ პირველადი ორგანიზაციები არ იქმნება აგრეთვე ზოგიერთი ქალაქისა და რაიონის საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებში. ეს მაშინ, როცა უმრავლეს შემთხვევაში მათი თავმჯდომარის მოადგილეები არჩეული არიან საზოგადოების საქალაქო და რაიონული საბჭოების თავმჯდომარეებად. ყოველივე ეს, სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, საზოგადოების საწესდებო მოთხოვნის უხეში დარღვევაა. საზოგადოებისადმი და საერთად სიფხიზლისათვის ბრძოლის საქმისადმი გულგრილ დამოკიდებულებაზე, შეუფასებლობაზე და უყურადღებობაზე მეტყველებს ისიც, რომ დღემდე არა აქვთ შექმნილი მუშობისათვის საჭირო მინიმალური პირობები საზოგადოების აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის საბჭოებს, ასეთივე მდგომარეობაა ჯავის, ლენინგორის, ზნაურის, გორის, ქობულეთის, ხულოს, აბაშის და სხვა რაიონებში.

მიუხედავად გარკვეული პოზიტიური ძვრებისა, გულახდილად უნდა ითქვას, რომ პარტიის XXVII ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის იანვრის პლენუმის მიერ დასახული ამოცანებისა და მოთხოვნების ფონზე სიფხიზლისათვის ბრძოლის საზოგადოების მიერ გაწეული მუშაობა უკმაყოფილების შეგრძნებას იწვევს. საჭიროა ამ მხრივ მკვეთრად გარდაქმნათ მუშაობა და ყველაფერი ვიღონოთ მუშაობის საუკეთესო მაჩვენებლების მოპოვებისათვის.

წელს გაფაფხილებულია საზოგადოების პირველადს ორგანიზაციებში საარჩევნო-საანგარიშო კრებების, რაიონული და საქალაქო კონფერენციების მოწყობა. ჩვენი ვალია ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანიზაციებთან, მათს ხელმძღვანელობებთან ერთად კრიტიკულად გავაანალიზოთ საზოგადოების საქმიანობა, ობიექტური შეფასება მივცეთ გაწეულ მუშაობას და საზოგადოების ხელმძღვანელებად შრომით კოლექტივებში, სასწავლებლებში, რაიონულ და საქალაქო საბჭოებში ავირჩიოთ ამხანაგები, რომლებიც უფრო აქტიურად, მეტი ერთგულებით და მონდომებით მოეკიდებიან დაკისრებულ მოვალეობას.

თ. ხელაშვილი,
სიფხიზლისათვის ბრძოლის ნებაყოფლობითი საზოგადოების რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე.

ადამიანის ჯანმრთელობისა და ჯანსაღი ურთიერთობის სათავე

16 მარტს მოსკოვში გაიხსნა საერთაშორისო კონფერენცია „ომი და მშვიდობა ომისშემდგომ კინოში“. იგი მოეწყო ისტორიული გამოკვლევებისა და განათლების დარგში აუდიოვიზუალური საშუალებების საერთაშორისო ასოციაციის ინიციატივით.

ათ წელზე მეტია არსებობს ეს საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, რომელსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწეთა ურთიერთგაგებისა და ნდობის განმტკიცებაში. ტრადიციული გახდა მათი შეხვედრები, რომლებიც გაიმართა ავსტრიაში, იტალიაში, დანიაში, ნიდერლანდში, სხვა სახელმწიფოებში.

ასოციაციის კონფერენცია პირველად მიმდინარეობს საბჭოთა კავშირში. მისი გახსნისას პრეზიდენტმა ვილჰელმ ვან კამპენმა აღნიშნა, რომ ახლანდელი შეხვედრის თემა მნიშვნელოვანი და დროულია, და კანონზომიერია, რომ მან დააინტერესა მრავალი ქვეყნის მეცნიერები, კინოკრიტიკოსები, ეკრანის ოსტატები, რომლებმაც სურვილი გამოთქვეს მოწინაურეობა მიეღოთ მის მუშაობაში.

კონფერენციის ორგანიზატორები არიან სსრ კავშირის კინემატოგრაფისტთა კავშირი და კინოხელოვნების საკავშირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი. კონფერენცია 21 მარტამდე გასტანს. მის პროგრამაშია შემოქმედებითი დისკუსიები, ფილმების ჩვენება, რომლებიც აყენებენ საზოგადოების, ისტორიის წინაშე ადამიანის პასუხისმგებლობის პრობლემებს.

(საკდესის კორ.).

საერთაშორისო კონფერენციაზე

ᲛᲐᲠᲓᲐᲥᲛᲜᲘᲡ ᲙᲣᲠᲡᲘ

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲞᲘᲠᲘ

▼▼

„კაპიტალიზმის საერთო კრიზისის თანამედროვე თავისებურებანი“ — ასეთია თემა, რომლის განხილვაც დაიწყეს საბჭოთა მეცნიერებმა, სოციალისტური ქვეყნების, კაპიტალისტური და განვითარებადი სახელმწიფოების კომუნისტური და მუშათა პარტიების წარმომადგენლებმა — თითქმის 300 კაცმა. ისინი მონაწილეობენ საერთაშორისო თეორიულ კონფერენციაში, რომელიც 17 მარტს გაიხსნა მოსკოვში.

▼▼

გაიმართა სამხრეთ ოსეთის იერა ჭავჭავაძის 150 წლისთავის იუბილეს მომწყობი საოლქო საორგანიზაციო კომიტეტის სხდომა.

საუბილეოდ ავტონომიურ ოლქში ოსურ ენაზე გამოვა იერა ჭავჭავაძის ნაწარმოებთა რჩეული, სამხრეთ ოსეთის თეატრის კოლექტივი მაყურებელს უჩვენებს დიდი მწერლის ნაწარმოებთა ინსცენირებას. გაიმართება საიუბილეო სესია, სკოლებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, საწარმოებსა და კოლმეურნეობებში მოეწყობა ლიტერატურული დიღა-საღამოები.

▼▼

მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის კურსდამთავრებულმა ახალგაზრდა კომპოზიტორმა ირაკლი გაბელმა (გაბიჩვაძემ) დიდ შემოქმედებითს წარმატებას მიაღწია. ბერლინში ახლახან დამთავრებულ ბიენალეზე მისი სიმფონია, რომელიც შემოქმედებასა და ცხოვრებაში ხელოვნის ბედს ეძღვნება, საუკეთესოთა შორის დაასახელეს. იგი შეასრულა მოსკოვის ფილარმონიის აკადემიურმა სიმფონიურმა ორკესტრმა სსრ კავშირის სახალხო არტისტის დიმიტრი კიტაენკოს დირიჟორობით. ქართველი კომპოზიტორის ამ წარმატების შესახებ გაზეთი „ნოიეს დოიჩლანდი“ წერდა: „სიმფონიაში იგრძნობა აზრით აღსავსე დიდი ხაბჭოური ტრადიცია, იგი ეფექტურია, გამსჭვალულია ქართული ბუნების კოლორიტითა და მისი მშობიური მიწის სურნელით“. სიმფონიას ბევრი საქებარი სიტყვა უძღვნა აგრეთვე გაზეთმა „ბერლინერ �ტუნგმა“.

▼▼

თბილისის დაძმობილებული ქალაქის საარბრიუკენის სასუფევ კვარტალის სოციალისტებმა ქართველი კომპოზიტორი ომარ მინდორაშვილი მიიწვიეს მისი ნაწარმოებების პრემიერაზე, რომელიც შექმნა საარის მხარის (გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა) რადიომაუწყებლობის პროგრამების დირექციისა და მუსიკალური განყოფილების მთავარი რედაქციის შეკვეთით. ო. მინდორაშვილის №2 კვინტეტი პირველად აჟღერდება კონცერტზე, რომელიც საარბრიუკენში მარტის ბოლო რიცხვებში გაიმართება.

▼▼

გურჯაანის თოჯინების სახელო თეატრი ნორნ მაყურებელს პირველი ნამუშევრით წარუდგა. მათ საბავშვო ბალის აღსაზრდელებსა და უმცროსკლასელებს გ. გორსელაშვილის პიესის „ტყის ხელმწიფის“ გმირები გააცნეს.

▼▼

ვეღისციხის სახალხო თეატრმა, რომელმაც ახლახან არსებობის ასი წლისთავი აღნიშნა, ამ დღეებში ბავშვებს უჩვენა გ. ნახუცრიშვილის პიესა „ნაცარქექია“. ამავე პიესით ისინი ესტუმრნენ ჩუმლაყსა და ვაზისუბანს. ამჯამად დასი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი თვითმოქმედი კოლექტივების საკავშირო დათვალიერებისათვის ემზადება.

▼▼

ძეგლთა დაცვისა და პროპაგანდის საქმეში წიგნის როლს მიეძღვნა კონფერენცია, რომელიც საქართველოს სსრ წიგნის მოყვარეთა საზოგადოების რესპუბლიკურმა გამგეობამ და საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა დაცვის საზოგადოებამ მოაწყვეს.

ᲒᲐᲠᲓᲐᲥᲛᲜᲘᲡ ᲙᲣᲠᲡᲘ

ᲕᲘᲜ ᲛᲝᲕᲐ ᲙᲘᲜᲝᲨᲘ

ᲩᲕᲔᲜᲡ რესპუბლიკაში კინემატოგრაფის დარგში გარდაქმნის, მისი განსოცოცელების გზების შესახებ საქინფორმის კორესპონდენტი ესაუბრა საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის გამგეობის მდივანს გივი დვალიშვილს.

— რას გულისხმობს ის ცვლილებები, რომლებიც უკვე ხდება და უახლოეს ხანში კიდევ მოხდება კინემატოგრაფში?

— ისინი ეხება მთელ ჯაჭვს, რომლის რგოლებიც არის: შემოქმედებითი პროცესი — წარმოება-გაქირავება და შეადგენს ცნებას — კინო, მოკლედ თუ ვიტყვით, მათი მიზანია ორგანიზაციული სტრუქტურა ხელს უწყობდეს ნამდვილი, ხელოვნების განვითარებას, რომელიც შეესაბამება ეპოქის მიერ ქვეყნის წინაშე დასახულ ამოცანებს.

— მაგრამ საბოლოო ანგარიშით ხომ ფილმის ხარისხი დამოკიდებულია მისი ავტორების ნიჭზე, პროფესიულ და მოქალაქეობრივ პოზიციებზე?

— რა თქმა უნდა. მართლაც ყველაფერს წყვეტს იმათი ნიჭი. ვინც ფილმზე მუშაობს. ქართულ კინოს შეუძლია მოგვაცეს მაღალმხატვრული, სოციალურად და ზნეობრივად მნიშვნელოვანი ნაწარმოებების მრავალი მაგალითი. მარტო უკანასკნელ წლებში მოწმენი გავხდით, თუ რა საყოველთაო-სახალხო წარმატება მოიპოვეს ფილმებმა — ე. შენგელაიას „ცისფერმა მთებმა“, თ. აბულაძის „მონანიებამ“. ჩვენს ქვეყანაში და საზღვარგარეთაც კარგად მიიღეს რ. ესაძის „ნეილონის ნაძვის ხე“. მალე ეკრანებზე გამოვა ლ. ღოღობერიძის „ორომტრიალი“, ა. რეხვიაშვილის „საფეხურები“ და სხვა.

მაგრამ გამოდის მრავალი უღიმღამო, წვრილთემიანი ფილმი, რომლებიც სულსა და გულს არაფერს რგებს. კინემატოგრაფის ახალი სტრუქტურა მოწოდებულია გზა დაუშოს ასეთ კინოხელოვნურას.

— როგორია მისი ძირითადი პრინციპები?

— დემოკრატიზაცია, რომელიც „მწვანე შუქს“ უხსნის ნიჭიერ კინემატოგრაფისტებს აირჩონონ და დაამუშაონ თემები, გამოიყენონ მხატვრული საშუალებები. მართალია, ეს ეკრანის ოსტატებს დიდ პასუხისმგებლობასაც აკისრებს მათი ნაწარმოებების იდეური და მხატვრული დონისათვის. განსაკუთრებით იზრდება ამ პირობებში პარტიული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების როლი. განზრახულია კინოსტუდიების სამეურნეო ანგარიშზე, ხოლო პერსპექტივაში — სრულ თვითანაზღაურებაზე გადაყვანა.

— ამჟამად რა ხდება რესპუბლიკაში ამ მიმართულებით?

— საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის, რესპუბლიკის სახკინოს, „კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ ხელმძღვანელობამ განიხილეს „საბჭოთა კინემატოგრაფის გარდაქმნის ძირითადი მიმართულებების“ პროექტი. ჩვენი წინადადებები აისახა სსრ კავშირის კინემატოგრაფისტთა კავშირის გამგეობის მეორე პლენუმის გადაწყვეტილებებში. ახლა კონკრეტდება კინოსტუდია „ქართული ფილმის“, საქართველოს სამეცნიერო-პოპულარული და დოკუმენტური ფილმების სტუდია „ მეამატინის“, მულტგაერთიანების, ტელეფილმების გაერთიანების მუშაობა. ისინი დიდ დამოუკიდებლობას იძენენ როგორც ორგანიზაციული, ასევე შემოქმედებითი თვალსაზრისით.

განზრახულია, რომ სტუდიები დაფინანსდებიან მათ მიერ გადაღებული კინოფილმების გაქირავების გზით. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, უნდა გავთვალისწინოთ მაყურებლის ინტერესი. ამ თვალსაზრისით გვაქვს რეზერვები, მაგრამ კინო არ უნდა ემსახურებოდეს მხოლოდ უაზრო გართობას და თავი არ უნდა ვიმართლოთ, მაყურებელს ის მოსწონსო. სხვათა შორის, ხშირად გვქონდა შესაძლებლობა დავრწმუნებულიყავით, რომ ჭეშმარიტად ფართო აღიარებას იძენს სწორედ ნამდვილად ღრმა, ნიჭიერად გადაღებული ფილმები.

— შეიცვლება კინოფიკაციისა და გაქირავების მუშაობა?

— აუცილებლად. ამ დარგში ღრმა ცვლილებების გარეშე კინოს ახალი სტრუქტურა ვერ იარსებებს. კინოგაქირავების მოძველებულმა ორგანიზაციამ კინოთეატრები ისეთ ადგილად გადააქცია, სადაც ხალხი იმისათვის კი არ დადის, რომ ფილმების ეზიაროს, არამედ „დროის მოსაკლავად“. ეს ბევრად უშლის ხელს შინაარსიანი, კარგი ფილმების ჩვენებას. და ამის გამო მოსახლეობას კინოსადმი ინტერესი არ უღვივდება. თუ ფართოდ დავნერგავთ დიფერენცირებულ და საკლუბო გაქირავებას, დავიხმარებთ კინოპროპაგანდისა და რეკლამის სამსახურებს, სერიოზული, დაინტერესებული მაყურებლის მიზიდვის საქმე გაცილებით გაადვილდება.

ᲒᲖᲐ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡᲐ, „ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲝ“

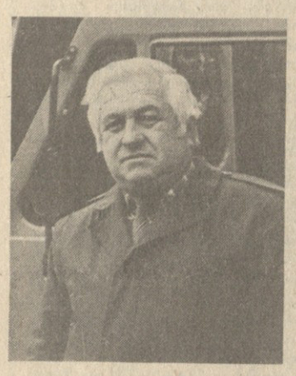

ᲑᲝᲠᲒᲚᲔᲑᲫᲕᲔᲗ მიპკრის მარაგზა, ავტომობილი იოლად ძლევს აღმართებს, საოცრად იცავს წონასწორობას მოსახვევებში, ადვილი სამართავია და არავითარი გზა არ აშინებს. ამ ტრანსპორტს შეუძლია გადაიყვანოს 18 მგზავრი, ან გადაიტანოს 15 ტონა ტვირთი; გაცილებით მსუბუქი და აეროდინამიკურია, თანაც ორჯერ ნაკლებ საწვავს ხარჯავს, ვიდრე მისი სიმძლავრის მანქანები.

რა პირობებში შეიძლება ამ ავტომანქანის გამოყენება?

იგი უბადლოა მთიან სოფლებში ფოსტის მისატანად, საძოვრებზე ტვირთის გადასაზიდად და, ვფიქრობთ, გეოლოგებსაც უთუოდ მოეწონებათ.

რომელ ავტოქარხანაში შეიქმნა იგი? ჰასული ბევრს გააკვირვებს: მანქანის ამ მოდელის ავტორია არა კონსტრუქტორთა კოლექტივი, არამედ... ბოლნისელი ინჟინერ-ელექტრიკოსი გურამ კვერნაძე. ავტომშენებელთათვის უკვე ცნობილია მისი სახელი: ამ ცოტა ხნის წინათ გორკის ავტოქარხანაში შეუდგენენ „გაზ-24“ და „გაზ-31“ მარკის ავტომობილების წინა საკიდრების გაძლიერებული კონსტრუქციების გამოცდას, რომლებიც მან შეიმუშავა.

მაგრამ დავუბრუნდეთ „თბილისს“, როგორც თავად ავტორმა უწოდა ავტომობილს. იგი ძირითადად აწყობილია „უაზის“ მარკის ავტომობილის დეტალებისა და კვანძებისაგან, რომლებიც გურამმა „ისესხა“... სანაგვიდან, სადაც ბოლნისის რაიონის საწარმოები თავიანთ ჩამოწერილ მანქანებს ყრიან და მერე ჯართად აბარებენ.

— „თბილისი“ მოკლე დროში ავაწყე, — გვიამბობს გურამი, — და ეს მარტო ჩემი დამსახურება არ არის, მეხმარებოდნენ ბოლნისელი ავტომოყვარულთა კლუბის წევრები, მათ შორის თ. ყურაშვილი, თ. ვარდოსანიძე, ვ. გნოლიძე და სხვები, აგრეთვე რესპუბლიკის ნავთობპროდუქტების სახელმწიფო კომიტეტის თანამშრომლები, რომლის სისტემაშიც ვმუშაობ. მალე დამატებით შევაქმნით რამდენიმე მოდელს.

ავტომანქანაზე კი უკვე რამდენიმე გამოხმაურება მოვიდა მოსკოვიდან, სადაც იგი ექსპონირებული იყო თვითნაკეთი მანქანების გამოფენაზე. აი, როგორი შეფასება მისცა შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი ცენტრალური საავტომობილო და ავტომოტური ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილემ სამეცნიერო დარგში. ო. ი. გიროგკიმ ქართველი ნოვატორის ნაღვაწს: „ვითვალისწინებთ დამზადების მაღალ დონესა და ძარის სიმტკიცეს; მართვის ძირითადი სისტემებისა და მექანიზმთა გამოყენება უზრუნველყოფს მის უსაფრთხო ექსპლოატაციას. უკანა თვლების ორღერძიანი საკიდარი, ღერძის ამძრავთან შეთანხმებით, საშუალებას იძლევა გაიზარდოს ტვირთზიდვა და სიჩქარე უგზოობის პირობებში, მოძრავი და გადამცემი ნაწილების მუშაობაც საიმედოა“.

ასეთივე შეფასება მისცა ავტომობილს სსრ კავშირის ავტომოტოსპორტისა და ტურიზმის მოყვარულთა ავტოკონსტრუირების სექციის თავმჯდომარემ ი. ტუროვსკიმ.

ახლახან „თბილისი“ კვლავ ეწვია მოსკოვს ხელახალი ატესტაციისათვის.

დ. ᲑᲘᲬᲐᲫᲔ,
„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲗᲐᲕ. ᲙᲝᲠᲠ.

ᲛᲐᲛᲣᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲒᲝᲜᲐᲠᲘ

ᲐᲮᲚᲐᲮᲐᲜ თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმის, საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და ხელოვნების ცენტრალური სახელმწიფო არქივისა და საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის ლიტერატურისა და ხელოვნების სექციის ინიციატივით საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და ხელოვნების ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში გაიმართა ქრისტეფორე რაჭველიშვილის ხსოვნის საღამო.

სამაგალითოა ქრისტეფორე რაჭველიშვილის ღვაწლი მშობელი ხალხის წინაშე. შესანიშნავი ფილოლოგი და ისტორიკოსი დაუღალავად ემსახურა ეროვნულ კულტურას, იყო ილია ჭავჭავაძის ცხოვრების მკვლევარი, მრავალი საყურადღებო ნაშრომის ავტორი.

ყოველივე ეს თავიანთ გამოსვლებში აღნიშნეს საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და ხელოვნების ცენტრალური სახელმწიფო არქივის დირექტორმა ვ. გურგენიძემ, პროფესორებმა ს. ხუციშვილმა, ვ. ლომაშვილმა, მ. ლორთქიფანიძემ, გ. ციციშვილმა, რეს-პუბლიკის დამსახურებულმა ჟურნალისტმა ა. კელენჯერიძემ, მწერალმა ზ. გამსახურდიამ...

ღირსეული მამულიშვილის ხსოვნის საღამო დაამშვენა საკონცერტო განყოფილებამ.

ნ. ᲗᲣᲠᲥᲐᲫᲔ.

ᲙᲘᲝᲠᲔᲥᲘᲡᲝ-ᲠᲘᲡ ᲐᲠᲥᲘᲕᲘ— ᲛᲣᲖᲔᲣᲛᲘ

ᲙᲘᲓᲔᲕ ერთი საინტერესო არქივით შეივსო საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ხალხთა მეგობრობის მუზეუმის ფონდები. საარქივო მასალა მთელი სისავსით ასახავს ცნობილი ქართველი საბჭოთა კინორეჟისორის, სსრ კავშირის სახალხო არტისტის, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის სიკო (სიმონ) დოლიძის ცხოვრებისა და შემოქმედების საინტერესო ეპიზოდებს. არქივი მუზეუმს უსასყიდლოდ გადმოსცა რეჟისორის მეუღლემ, საქართველოს სსრ დამსახურებულმა არტისტმა მეგი წულუკიძემ.

რეჟისორის ცხოვრება გამსჭვალული იყო ხელოვნებისადმი ღრმა სიყვარულით, შემოქმედებითი პროცესი მჭიდროდ იყო გადაჯაჭვული საორგანიზაციო მუშაობასთან. ს. დოლიძემ 1928 წელს კინოსტუდიაში ჩამოაყალიბა და ხელმძღვანელობდა კინოქრონიკის სექტორს. მრავალი მხატვრული თუ დოკუმენტური ფილმის ავტორი წლების მანძილზე დაუღალავად მუშაობდა საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის თავმჯდომარედ, იყო საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს რამდენიმე მოწვევის დეპუტატი.

არქივში დაცულია არაერთი სცენარი, რომელთა ავტორი ან თანაავტორი სიკო დოლიძეა. მწერლობისადმი გატაცებას კი ღრმა ფესვები ჰქონდა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლების პერიოდში იგი ხშირად მონაწილეობდა ლიტერატურულ საღამოებში, იბეჭდებოდა, მაგრამ როგორც თვითონ იხსენებს, 1921 წელს ი. პერესტიანის ფილმის „არსენა ჯორჯიაშვილის“ ხილვის შემდეგ მტკიცედ გადაწყვიტა ემუშავა კინემატოგრაფში. კინოს მაყურებლებმა ჩამოაყალიბეს მემარცხენე დაჯგუფება, რომელიც ნ. შენგელაიასთან, ლ. ესაკიასთან, მ. ჭიაურელთან და სხვებთან ერთად სიკო დოლიძეც შედიოდა. ახალგაზრდებმა მტკიცედ გადაწყვიტეს რევოლუციურ გარდაქმნათა ფონზე შეექმნათ ეპოქისათვის შესაფერისი კინემატოგრაფი.

ს. დოლიძე 1930 წელს ქმნის ამეტყველებულ დრამატულ ნაწარმოებს. ამ ფილმში მთელი სისრულით გაიელვა ახალგაზრდა სერგო ზაქარაიძის ბრწყინვალე ტალანტმა, რომელიც სიკო დოლიძის მრავალი ფილმის გმირად მოგვევლინება შემდგომში.

სახალხო გმირი ქალის სახეა ასახული ფილმში „დარიკო“ (1936 წ.). რეჟისორის ინტერპრეტაციით ე. ნინოშვილის მოთხრობას ახალი ეფერადობა მიენიჭა, დარიკო იქცა ქართველ ჟანა დარკად, მიუხედავად ამისა თ. ციციშვილის დარიკოს არ მოჰკლია ქალური ხიბლი, სილამაზე.

ს. დოლიძე ქართულ კინოში ხალხთა მეგობრობის თემის ერთერთ პირველ დამამკვიდრებლად გვევლინება. განსაკუთრებით ძვირფასია რეჟისორის ინტერესების ეს სფერო. ქართველი და უკრაინელი ხალხების მეგობრობას ბოძღვნა რეჟისორმა ფილმი „მეგობრობა“ (იგი მოგვიანებით უბრუნდება ამ თემას), ქართულ კინემატოგრაფში პირველად ხორცი შეასხა ოსური კლასიკის ნიმუშს „ფატიმას“, ხოლო იგივე თემაზე დადგმულმა ფილმმა „ჯურღალის ფარი“ (დ. რონდელთან ერთად), 1950 წელს სახელმწიფო პრემია დაიმსახურა.

ყველასათვის ცნობილია, რა ფეხმეჯნიერი აღმოჩნდა მარიკა ბარათაშვილის სცენარის მიხედვით განხორციელებული ფილმი „ჭრიჭინა“ ქართულ კომედიურ კინემატოგრაფში, ლ. აბაშიძემ კი ამ ფილმის შემდეგ საბოლოოდ დაიმკვიდრა ნიჭიერი მსახიობის სახელი.

ს. დოლიძის არქივში არსებული განუხორციელებელი სცენარები იმაზე მეტყველებენ, რომ რეჟისორი და კინოდრამატურგი ბევრს მუშაობდა, ოცნებობდა, ბევრი ნაფიქრალი განუხორციელებელი დარჩა.

ინტერესს იმსახურებს არქივში დაცული პირადი თუ ოფიციალური ხასიათის წერილები, რომლებიც ეკუთვნით საბჭოთა კინოს შესანიშნავ წარმომადგენლებს: ა. ზარხის, ს. გერასიმოვს, ა. ფოკინს, თ. მაკაროვას, ივ. პირიევს და საზღვარგარეთული კინოს ბევრ ცნობილ წარმომადგენელს. არქივს ახლავს აგრეთვე მდიდარი ფოტოფონდი, რეჟისორის მრავალი გამოსვლის და მოხსენების ტექსტი.

ხალხთა მეგობრობის მუზეუმის ფონდები ბოლო პერიოდში მრავალი საინტერესო არქივით შეივსო. ესენია 30-იანი წლების საქართველოს კულტურული ცხოვრების ერთ-ერთი მონაწილის, თბილისის საოპერო თეატრის სოლისტის ლ. პრივალოვის მდიდარი ფოტოარქივი, შესანიშნავი საბჭოთა რეჟისორის ი. თუმანიშვილის და ქართული მუსიკათმცოდნეობის ერთ-ერთი ფუძემდებლის, ზ. ფალიაშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატის პროფესორ ნ. ასლანიშვილის არქივები.

Დ. ᲠᲔᲕᲘᲐ,
ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲐᲗᲐ ᲐᲙᲐᲓᲔᲛᲘᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲗᲐ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲣᲖᲔᲣᲛᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲘ.

ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲗᲐᲠᲝ

● **ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲝᲑᲐ** „ხელოვნებამ“ გამოსცა ზურაბ ჭარხალაშვილის მონოგრაფიული ნარკვევი „ბერტოლტ ბრეკტის „ეპიკური“ დრამა და თეატრი“.

პირველწყაროებისა და საარქივო მასალების საფუძველზე, აგრეთვე ვრცელი მეცნიერულ-ლიტერატურის გამოყენებით დაწერილ ამ წიგნში საინტერესოდ არის განხილული ბერტოლტ ბრეკტის ... ლი ბრეკტის ... ლიტერატურულ-ესთეტიკური შრომები, გაანალიზებულია დიდი გერმანელი დრამატურგის თეატრალური მოღვაწეობა და „ბერლინერ ანსამბლის“ შემოქმედებითი პრაქტიკა.

წიგნი არა მარტო თეატრისა და დრამის ისტორიით დაინტერესებულ სპეციალისტთა ფართო წრეებისათვის იქნება საყურადღებო, იგი დიდ დახმარებას გაუწევს ფილოლოგიურ და თეატრალურ სპეციალობებზე მოსწავლე ახალგაზრდობას.

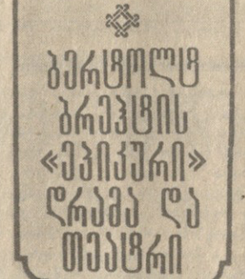

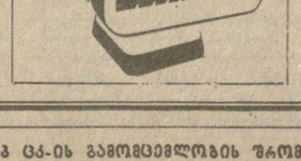

„ᲪᲘᲡᲤᲔᲠᲘ ᲛᲗᲔᲑᲘ“ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ ᲔᲙᲠᲐᲜᲔᲑᲖᲔ

„ᲑᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲔᲑᲘᲗᲘ საინტერესო ქართული კომედია, რომელსაც დიდი წარმატება ხვდა წილად კანის ორკვირიან სარეჟისორო ჩვენებაზე“ — ასე დაახასიათა სინგაპურის პრესამ კინოფილმი „ცისფერი მთები“. ეს ფილმი საბჭოთა კინოხელოვნებას წარმოადგენდა სინგაპურის პირველ საერთაშორისო კინოფესტივალზე, რომელიც დეკემბრის ბოლო დეკადაში გაიმართა. კინოფესტივალზე უჩვენეს 21 ქვეყნის 53 ფილმი, რომლებმაც ბოლო ორ-სამ წელიწადში უკვე მიიპყრეს საზოგადოებრიობის ყურადღება მსოფლიოს სხვადასხვა კინოფესტივალზე.

საბჭოთა დელეგაციის წევრებმა — ფილმ „ცისფერი მთების“ დამდგმელმა რეჟისორმა ე. შენგელაიამ და მთავარი როლის შემსრულებელმა თ. ჩიტაძემ მრავალი პასუხი გასცეს ფილმის ჩვენების შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე. ისინი მონაწილეობდნენ სემინარში თემაზე „რეჟისორი და მსახიობი“, რომელიც გიამართა ფესტივალის ფარგლებში, შეხვდნენ სინგაპურის უნივერსიტეტის სტუდენტებს, რომლებსაც აგრეთვე უჩვენეს ფილმი.

კინოფილმი „ცისფერი მთები“ დიდი წარმატებით უჩვენეს ამერიკის შეერთებულ შტატებში გამართულ საბჭოთა რესპუბლიკების ფილმების ფესტივალზე, სადაც იგი ერთ-ერთ საუკეთესოდ მიიჩნიეს.

— საბჭოთა ფილმები გაჰირვებით იკვლევენ გზას დიდ მსოფლიო ეკრანზე, — თქვა „სოვეტსპორტ-ფილმის“ თავმჯდომარემ ო. რუდნევმა. — „ცისფერ მთებს“ ამ მხრივ კარგი იღბალი ჰქონია. მრავალი წლის მანძილზე ეს პირველი შემთხვევაა, რომ დასავლეთში საბჭოური ფილმისადმი ასეთი მასობრივი ინტერესი გამოიჩინოთ. მაგალითად, პარიზში ჩვენს ფილმებს მხოლოდ კინოთეატრ „კოსმოსში“ უჩვენებენ. „ცისფერ მთებს“ კი უჩვენებდნენ მასობრივ გაქირავებაში და ბილეთებზე გრძელი რიგები იმართებოდა.

ფრანგული პრესა ფართოდ გამოეხმაურა ელდარ შენგელაიას ფილმს. „ეს ჭკვიანური სატირაა, ბიუროკრატიაზე — წერდა ჟურნალი „პოზიტივი“, — თითქოს ცხოვრების ორომტრიალში აღმოვჩენდით, რომელსაც კაფკას თვალით ვუყურებთ და ვეცნობით დაწესებულებას, სადაც თანამშრომლები გოგოლის პერსონაჟებს ჰგვანან, არაფერს ქმნიან და საერთოდ, არაფერს აკეთებენ. რეჟისორი ოსტატურად ქმნის ადამიანთა უსაქმურობისა და უქნარობის სიმფონიას“.

„ლუმანიტეში“ გამოქვეყნებულ სტატიაში ჟან რუა განიხილავს ე. შენგელაიას განსაკუთრებულ კინოსამყაროს. „ყველას, ვისაც არ სჯერა რომ საბჭოთა კავშირში შეიძლება კრიტიკულად შეხედო და შეაფასო რეალური ცხოვრება, ვურჩევ დაუყოვნებლივ ნახოს „ცისფერი მთები“, — წერს იგი.

და ბოლოს, ფილმის შესახებ ექსპრეს-ინფორმაციაში ვკითხულობთ: „ფილმი გადაღებულია ქართველებისათვის დამახასიათებელი ოსტატობითა და იუმორით. კავკასიის ეს პატარა რესპუბლიკა, რომელმაც ისტორიის მრავალ ქარიშხალსა და ცეცხლის წვიმას გაუძლო, დღევანდელმდე ინარჩუნებს ცხოვრებისა და აზროვნების საკუთარ ყაიდას. „ცისფერი მთები“, თქმა არ უნდა, შესანიშნავი სიურპრიზია, რომელიც გვესტუმრა კინოხელოვნების პოეტთა ქვეყნიდან. აუცილებლად ნახეთ „ცისფერი მთები“.

(ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘ)

ᲧᲐᲑᲐᲮᲘ

ᲕᲔᲚᲝᲛᲐᲠᲗᲚᲔᲑᲘ ᲐᲤᲮᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗᲐᲜ

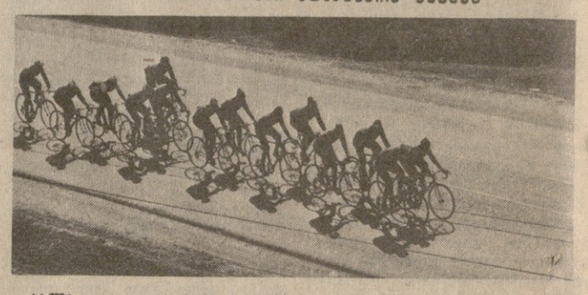

ᲐᲮᲚᲐ აფხაზეთის გზებზე ხშირად ნახავთ სსრ კავშირის უძლიერეს ველოსიპედისტებს. აქ ისინი საწვრთნელ შეკრებას გადიან. გარდა ამისა, შეჯიბრებებიც იმართება. ყველაზე მნიშვნელოვანი მათგან გზატკეცილზე ველომარბოლელთა საკავშირო ჩემპიონატის პირველი ტურის ასპარეზობებია. ამ სურათზე აღბეჭდილია ველოსიპედისტთა მორიგი ვარჯიში.

ბ. ᲡᲝᲙᲝᲚᲝᲕᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ. (ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ).

ᲭᲐᲓᲠᲐᲙᲘᲡ ᲓᲐᲤᲔᲑᲗᲐᲜ

ᲔᲡᲞᲐᲜᲔᲗᲘᲡ ქალაქ ლინარესში მიმდინარე მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტების ანატოლი კარპოვისა და ანდრია სოკოლოვის სუპერფინალური მატჩის მეცხრე პარტია 41-ე სვლაზე გადაიდო. ჯერჯერობით ანგარიშია 5:3 კარპოვის სასარგებლოდ.

ᲨᲕᲘᲓᲘ ტურიც და, მინსკში დამთავრდება მოჭადრაკე ვაფთა საკავშირო ჩემპიონატი. დღეისათვის 7,5 ქულით ლიდერობს ელვესტი. 6-6 ქულა აქვთ ბარეევს, სალო